

Renata Hamsikova: "Tussen de 2 en 5% van de kinderen is hoogbegaafd"

Waren vroeger mensen met een achternaam als Krajicek, Simek en Jinek meestal fortuinlijke zielen die het communistische Oostblok wisten te ontvluchten, dat is vandaag de dag voor veel inwoners van het oude sovjetbolwerk nostalgie. Ondanks het gebrek aan vrijheid was er geen beletsel om uitwisselingsprogramma's op gang te brengen tussen allerlei scholen in zowel West- als Oost-Europa. Bij één van die samenwerkingsverbanden raakte de toen 19-jarige Renata Hamsikova betrokken en ging studeren aan de Universiteit van Amsterdam. Niet wetende dat de oorspronkelijk geplande retourreis een enkele reis zou worden en dat de Berlijnse Muur, 1 jaar na haar komst in Nederland, tegen de vlakte zou gaan. Tegenwoordig houdt Renata zich intensief bezig met hoogbegaafde kinderen..

Wat gebeurde er toen je in Amsterdam arriveerde?

Tja, ik vond Amsterdam zo leuk en ik had ook nog verking, het was voor mij dus niet zo moeilijk om mij over te laten halen in Nederland te blijven.

Vertel eens iets meer van je achtergrond

Ik heb vanaf mijn negende gewoond in Zlin, een plaats niet ver van Brno in Tjechië. Het ligt ook niet al te ver van Slowakije. Zlin is een zogenaamd Batadorp, zoals je dat in Nederland ook kent. Er wonen alleen wel 100.000 mensen. Er stond een flinke schoenenfabriek van Bata en die zorgde voor werkgelegenheid. Als ik nu terugdenk aan mijn jeugd denk ik vooral terug aan de keren dat ik mijn oma hielp in haar tuin in Bojkovice, mijn geboortedorp. Die tuin was enorm groot. Ze had er kippen, konijnen, er waren fruitbomen en nog veel meer. Ik vond het geweldig om in de natuur bezig te zijn en die tuin was een perfecte plek voor een kind zoals ik.

Je maakte deel uit van een studie-uitwisselingsprogramma, met welke studie was je bezig?

Ik had een technische opleiding (HTS) die, toen ik mij definitief in Nederland wilde vestigen, niet werd erkend. Dat was een flinke domper, maar ik bleef niet bij de pakken neer zitten en ging Nederlands studeren. Hierdoor rolde ik in het vertaalwerk. Ik deed vertaalklassen voor het Ministerie van Justitie, de Rechter Commissaris en heb ook werk als tolk gedaan. Het laatste is een behoorlijk inspannende aangelegenheid, omdat je natuurlijk voortdurend denkt in één taal en spreekt in twee.

Dan kom je uiteindelijk op Volendam terecht, dat moet een hele cultuurschok geweest zijn?

Ik heb Jan (Tuijp) leren kennen gedurende mijn werk en toen gaandeweg onze relatie serieuzer werd was het voor mij absoluut geen bezwaar om in Volendam te gaan wonen. Je moest eens weten hoeveel overeenkomsten er tussen Tsjechië en Volendam zijn. Zo moet je in Tsjechië ook eerst je schoenen uitdoen voordat je het huis betreedt en eten de meeste mensen er ook warm tussen de middag. Zo zie je maar weer, Volendam is niet uniek in alles.

Je bent tegenwoordig zeer actief op het gebied van advisering onderwijs aan en opvoeding van hoogbegaafde kinderen. Wanneer zie je als ouder dat je kind hoogbegaafd is?

"Ouders voelen vaak het beste aan dat hun kind al vanaf kleins af anders is. Als het hun eerste kind

is, verbazen ouders zich vaak over de achterstand die andere kinderen hebben. Maar dat is natuurlijk niet zo, hun kind loopt juist voor. Al jonge kinderen hebben vaak moeite met autoriteit. Als ze merken dat er in hun ogen iets doms of onrechtvaardigs wordt gevraagd of verteld, willen ze dat zeggen. Ze lijken dan ongehoorzaam. Het kind straffen helpt in dergelijke situaties niet,

Wat gebeurt er met een hoogbegaafd kind in een 'normaal' gezin?

Tja, wat is normaal? Als de ouders zelf een bovengemiddeld IQ hebben is de communicatie met het kind makkelijker dan wanneer dat niet het geval is. In zo'n situatie zijn de ouders enorm veel tijd kwijt aan het beargumenteren van hun handelen en denken. Dat is uiterst vermoeiend voor zowel het kind als de ouder.

Waar je als ouder alert op moet zijn is dat er evenwicht bestaat tussen school en thuis. Krijgt het kind op school te weinig leerstof aangeboden om zich te ontwikkelen, dan zal je dat als ouder na schooltijd aan moeten bieden. Door mijn studie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen kwam ik in aanraking met andere ouders en leerkrachten die met dezelfde issues zaten. Nu help ik ouders die

met dezelfde problemen zitten als wij toen. Door het uitwisselen van praktische tips worden de ouders beter op weg geholpen om de vragen te beantwoorden waar ze mee zitten. Hoe motiveer ik mijn kind? Hoe krijg ik mijn kind aan het huiswerk? Hoe zorg ik dat mijn kind een passie ontwikkelt, zodat hij of zij een hobby heeft? Antwoorden hierop komen niet vanzelf aanwaaien, je moet er naar op zoek.

Ik ben overigens bezig om met veel tips en wetenswaardigheden een boek samen te stellen. Het heeft als werktitel 'Hoogbegaafd Opvoeden'.

Hoeveel procent van de kinderen in Nederland zijn hoogbegaafd?

Tussen de 2 en 5 procent. In Amerika wordt sinds de jaren 20 onderzoek gedaan naar hoogbegaafdheid, in Nederland sinds de jaren 60.

Wat is dan de status van Mensa?

Met alle respect; de toelatings-toets voor Mensa bestaat uit alleen uit rekensommen. Als je op dat gebied niet uitblinkt en de toets niet goed maakt, word je niet toegelaten. Het heeft niets van doen met hoogbegaafdheid, maar is slechts gericht op één element van intelligentie. Ik heb er eerlijk gezegd geen al te hoge pet van op.

Je hebt het adviesbureau Ieku opgericht. Wat is de missie van het bureau?

De missie is om hoogbegaafde kinderen met behulp van hun ouders te helpen zich zo te ontwikkelen dat ze meer zelfvertrouwen krijgen en een positief zelfbeeld, dat ze zelfstandiger en weerbaarder worden en dat ze zelf leren zorgen voor hun succes. Wij willen het nut laten inzien van communicatie met de omgeving, maar ook het nut van het ontwikkelen van sociale vaardigheden. We willen duidelijk maken hoe je vrienden maakt, maar ook hoe je 'nee' moet zeggen zonder je bezwaard te voelen. Vaak zitten hoogbegaafde kinderen in een isolement, hebben faalangst of zijn de pisaal in de klas. Met Ieku leren wij hen hoe het leven makkelijker en leuker kan zijn.

Je hebt een website opgezet (www.iekunl). Wat kunnen bezoekers er aantreffen?

Je treft er heel veel informatie aan. Inhoudelijk, ervaringen en adviezen. Daarnaast kun je je zelf aanmelden voor de maandelijkse nieuwsbrief die ik samenstel. De website is uniek in Nederland. Ouders kunnen online afspraken maken en ik ben ook benaderbaar via Twitter en Facebook.

Je organiseerde laatst een congres in Damhotel voor ouders met hoogbegaafde kinderen en leerkrachten

Mensen vanuit geheel Nederland en ook uit België waren er op af gekomen. Het werd inschikken in Damhotel en wij zijn natuurlijk enorm blij met de enorm positieve response die wij hebben mogen ontvangen. Voor veel ouders waren de ervaringen een 'eye-opener'. Ik hoop er over 2 jaar weer een te kunnen organiseren. Ik merk aan de reacties dat er duidelijk een behoefte aan is.

Hoeveel uur in de week ben je hier eigenlijk meer bezig?

Dat is best wel veel. Ongemerkt is het tussen de 25 en 30 uur opgelopen. Dat is best veel als je bedenkt dat ik thuis ook nog een kind van 4 jaar rond heb lopen dat alle aandacht en zorg verdient.

In november organiseer je ook iets in de Singel in Edam?

Dat klopt. Op 19 november organiseren wij in de Singel een bijeenkomst voor ouders en kinderen. Onder kundige begeleiding gaan de kinderen dan leuke dingen doen en houd ik een lezing voor de ouders. Het ligt in de bedoeling dit soort meetings met regelmaat te herhalen.

Tekst: Harry Schuitemaker
Foto: Cor Kes, Lux Photography

AGENDA DE SINGEL

Een selectie uit het aanbod:
Info: www.desingeledam.nl

Tai Chi, ma. 10:00- 11:00 uur
Lies Simons-Greven,
kosten: € 70.- doorlopende cursus van 10 lessen (m.u.v. 26 dec + 2 jan)

Werken met steen, ma. 19.00-21.30
Beeldhouwen met Bea Oudendijk
Doorlopende cursus
€ 50.00 per blok van 4 keer

65+ in Beweging met Vera Wolke
di. 13:00-14:00 uur, actief
di. 14:15- 15:15 uur, speciaal
Gevarieerde lessen, onder vakgediplomeerde toezicht. Blijf gezond, blijf in beweging!

Dinsdag SOOS, 14:00 uur
22 nov. Creatief met Ina,
Kleine cadeautjes maken, v.a. € 1,50
29 nov. Bordspel Keezen
6 dec. speciale Sinterklaas Bingo en iets lekkers bij de koffie, € 5
13 dec. Kerststuk maken met Tiny, €5,50

Bridgeclub, di. 20:00 uur
Nieuwe spelers altijd welkom

Canasta, di. 13:30 uur
Iedere eerste dinsdag

Yoga, klank en mantra
Wo. 10:00- 11:30 uur
Met Winnie Pollard
Beweging en ontspanning,

Afslag Edam, koor (tel.:371203)
Wo. 19:30 uur, nieuwe leden welkom

Hatha Yoga & Meditatie
Do 9:30- 11:30 uur, Di 19:00- 22:00 uur
Winifred Wegener

Aan tafel met Klaas
Iedere 3e donderdag, € 7, 17:15 uur
Meer gangen menu, incl. kopje koffie/thee/toetje
17 nov. Goed gevulde champignon-schotel met rijst

Even Buurten voor Senioren
Koffie / thee / spel / inloop
Vr. 14:00- 16:00 uur

vrijdag 16 december 2011
14:00 uur
Kerstmiddag
voor senioren
muzikaal programma
rondom het kerstfeest
met een heerlijk
vieregangenmenu
in De Singel Edam
Kaarten verkrijgbaar bij:
De Singel, Burg. Versteeghsingel 5b, Edam
Fam. Schilder, Achterhaven 37c, Edam
meer informatie in De Singel
tel.: 321380

Kerstmiddag voor senioren
16 december, 14 uur
Kerstprogramma met muziek, gezelligheid en lekker eten. aanmelding en kaartenverkoop vanaf november

Buikdanslessen met Marcia Nuriah
Vervolg wegen succes. Blok van 5 lessen, € 50. 19:00-20:30 uur, v.a. 4 november, aanmelding gewenst

Ede Bunk
Sociaal cultureel werk,
De Singel, Welzijn Edam
Burgermeester Versteeghsingel 5b
1135VT Edam, 0299-321380
dinsdag, woensdag middag en vrijdag
middag of na afspraak

DE SINGEL
EDAM